

Koriseva

16.11.2018

104/18/L/A

SiV@eduskunta.fi

HE 152/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi yliopistolain ja ammattikorkeakoululain muuttamisesta

Yliopistolain ja ammattikorkeakoululain muuttamisesta sivistysvaliokunnalle

Pyydettyinä asiantuntijalausuntona sivistysvaliokunnalle luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi yliopistolain ja ammattikorkeakoululain muuttamisesta Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Metsäteollisuus ry kiittää siitä, että yhdeksi keskeiseksi osa-alueeksi Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visio 2030 jatkoaskeleissa on nostettu elinikäinen oppiminen. Muuttuva työelämä tarvitsee osaajat, jotka voivat kehittää osaamistansa joustavasti. Huippuosaamista on vahvistettava korkeakoulujen nykyistä tehokkaammalla profiloinnilla ja korkeakoulujen jatkuvan oppimisen vastuuta ja roolia on vahvistettava reilusti nykyisestä.

Ehdotusten kytkennästä rahoitusmallimuutoksiin

Metsäteollisuus ry on kannattanut toimia elinikäisen oppimisen vahvistamiseksi ja ehdottanut jatkuvan oppimisen vahvempaa kytkentää korkeakoulujen ydintehtäviin. Nyt lakiehdotuksessa sanotaan, että korkeakoulujen tulee tarjota mahdollisuuksia jatkuvaan oppimiseen. Tämä on tärkeä ja kannatettava kirjaus. Metsäteollisuus ry korostaa kuitenkin, että korkeakoulujen rahoitusmallien muutosten tulee tukea erityisesti jatkuvan oppimisen periaatteita, jotta tässä hallituksen esityksessä korkeakoulujen lakeihin ehdotetut mahdollistavat toimet realisoituvat myös käytännössä. Rahoitusmallimuutoksista tulee lausuntokierros erikseen, mutta Metsäteollisuus ry huomauttaa jo tässä kontekstissa, että rahoitusmallien tulee painottaa korkeakouluja ottamaan nykyistä selvästi vahvempi rooli elinikäiseen oppimiseen. Jatkuvan oppimisen tulisi olla yksi korkeakoulujen keskeisistä tehtävistä.

Mahdollistava ohjaus, resurssit ja rakenteet -visiotyöryhmä on ehdottanut ammattikorkeakouluille jatkuvan oppimisen rahoitusosuudeksi yhdeksän prosenttia entisen viiden prosentin sijaan. Tämä on selkeä nosto ja tukee jatkuvan oppimisen tavoitetta ammattikorkeakouluissa. Metsäteollisuus ry kannattaa tätä linjausta. Mutta Metsäteollisuus ry on huolissaan yliopistojen tilasta: Yliopistoille on ehdotettu elinikäisen oppimisen osuuden nostamista kahdesta prosentista vain viiteen prosenttiin. Metsäteollisuus ry edellyttää yliopistojen rahoitusmalliin tätä ehdotusta suurempaa

Koriseva

16.11.2018

104/18/L/A

kannustetta jatkuvan oppimisen tarjonnan kehittämiseen. Metsäteollisuus ry huomauttaa, että yhteensä 15 työntekijä- ja työnantajaliittoa ovat ottaneet kantaa tämän asian puolesta kannanotossaan "Suomi tarvitsee kaikkien korkeakoulujen panosta elinikäiseen oppimiseen" Mahdollistava ohjaus, resurssit ja rakenteet- visiontyöryhmälle lokakuussa (liite 1).

Korkeakouluihin hakeutumisesta ja siirroista

Korkeakouluihin hakeutumisesta ehdotetaan helpotettavan ja se antaa joustoa täyttää esimerkiksi yhteishaussa auki jääneet opiskelupaikat. Metsäteollisuus ry kannattaa joustoja, jotta mahdollisimman moni pääsee aloittamaan korkeakouluopinnot eikä opiskelupaikkoja jää käyttämättä. Samoin Metsäteollisuus ry kannattaa ehdotettuja korkeakoulujen sisäisiä joustoja alan vaihtajille. Kuitenkin työvoiman tarve ja suhdanteet saattavat muuttua nopeallakin syklillä ja joustoja tarvittaisiin nykyistä enemmän myös korkeakoulujen väliseen siirto-opiskelijuuteen. Opintojen aikana kiinnitytään myös opiskelupaikkakuntaan, joten osaavan työvoiman saatavuuden näkökulmasta opiskelijoiden mahdollisimman joustavaa liikkumista myös korkeakoulujen välillä tulisi kehittää edelleen.

Täydennyskoulutuksesta ja tilauskoulutuksesta

Metsäteollisuus ry kannattaa esityksiä koskien täydennyskoulutusta ja tilauskoulutusta. Korkeakoulujen ja yritysten yhteistyön sekä työelämän tarpeisiin räätälöitävän koulutuksen lisäämiseksi on hyvä, että lakiesityksessä ehdotetaan lisättäväksi korkeakoulujen mahdollisuuksia tarjota liiketaloudellisin perustein toteutettavaa täydennyskoulutusta ja tilauskoulutusta. Aina ei ole tarvetta tähdätä uuteen tutkintoon osaamisen päivittämiseksi vaan jonkin osakokonaisuuden, moduulin suorittaminen, riittää. Metsäteollisuus ry kannattaakin erityisesti ehdotusta, että korkeakoulut voivat tarjota tutkinnon osia sisältävää koulutusta täydennyskoulutuksena.

Metsäteollisuus ry

Timo Jaatinen
toimitusjohtaja

Liitteet

Liite 1: Liittojen kannanotto "Suomi tarvitsee kaikkien korkeakoulujen panosta elinikäiseen oppimiseen"

11.10.2018 julkaisuvapaa

Suomi tarvitsee kaikkien korkeakoulujen panosta elinikäiseen oppimiseen

Koulutuspolitiikan asiantuntijat 15 työntekijä- ja työnantajaliitosta edellyttävät yliopistojen rahoitusmalliin vahvaa kannustetta jatkuvan oppimisen tarjonnan kehittämiseen.

Osaamisen jatkuva kehittäminen on noussut päivittäiseksi keskustelunaiheeksi, eikä ihme, sillä osaamistarpeet muuttuvat kovaa vauhtia. Jatkuvassa oppimisessa onnistuminen on nostettu tärkeäksi tavoitteeksi myös Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiossa kohti vuotta 2030. Nykyinen hallitus on esimerkiksi muuntokoulutuksen täsmätoimillaan käynnistänyt tarpeellisen jatkuvan oppimisen reformin, jonka pitää näkyä myös pitkän aikavälin konkreettisina toimenpiteinä. Tällä hetkellä valmistelussa olevissa korkeakoulutuksen rahoituksen jakomalleissa kuitenkin päähuomion saa edelleen tutkintokoulutus.

“Emme halua laittaa vastakkain tärkeitä osaamistason nostoon tähtääviä toimenpiteitä, päinvastoin. Kuitenkin, yliopistojen kohdalla muun kuin tutkintoon johtavan koulutuksen painoarvo on tämän hetkisissä suunnitelmissa liian pieni. Ammattikorkeakoulujen osalta rahoitusmalliin on ehdotettu selkeästi suurempaa jatkuvan oppimisen painoarvoa. Huolemme on, että joustavasti ja tutkintoja nopeammin osaamista täydentävien osaamiskokonaisuuksien rakentamiseen ei yliopistoille edelleenkään ole riittävästi kannusteita”, toteaa Suomen Ekonomien koulutuspolitiikan asiantuntija Suvi Eriksson.

“Ympäri Suomen on jo nyt vaikeuksia osaavan työvoiman löytämiseksi. Toimialat uusiutuvat, teknologiat kehittyvät ja digitalisaatio on tätä päivää. Yliopistojen panos korkean osaamisen varmistamisessa ja sen joustavassa päivittämisessä on aivan yhtä olennainen kuin ammattikorkeakoulujen. Edellytämme että tärkeys näkyy konkreettisesti myös yliopistojen rahoitusmallin kannusteissa”, painottaa Metsäteollisuus ry:n osaamisen ja koulutuksen päällikkö Soile Koriseva.

Allekirjoittaneet työntekijä- ja työnantajaliittojen asiantuntijat ehdottavat myös, että rahoituksessa ja muussa korkeakoulujen ohjauksessa tuetaan voimakkaasti uudenlaisten toimintatapojen kehittymistä. Tutkinto- ja muuta koulutusta voi käytännön toteutuksessa integroida samoihin opiskeluryhmiin. Jatkuvasti kehittyvät digitaaliset oppimisympäristöt mahdollistavat työn ja opiskelun yhteensovittamisen. Muuttuviin osaamistarpeisiin reagointia taas voidaan parantaa, kun korkeakoulut tuottavat osaamiskokonaisuuksia yhteistyössä ja myös oppijoille on mahdollista opiskella joustavasti usean korkeakoulun kursseilla.

Allekirjoittajat ja lisätietojen antajat:

Suvi Eriksson, koulutuspolitiikan asiantuntija, Suomen Ekonomit ry
puh. 040 848 8935, suvi.eriksson@ekonomit.fi

Soile Koriseva, päällikkö, osaaminen ja koulutus, Metsäteollisuus ry
puh. 044 509 7590, soile.koriseva@forestindustries.fi

Maija Arvonen, neuvottelupäällikkö, Luonnon-, ympäristö- ja metsätieteilijöiden liitto Loimu ry

Tiia Brax, elinkeinopoliittinen asiantuntija, varatuomari, Kiinteistöyönantajat ry

Heidi Hännikäinen, ura-asioiden päällikkö, Agronomiliitto ry

Janne Hälinen, oikeuspoliittinen asiantuntija, Suomen Lakimiesliitto ry

Piritta Jokelainen, erityisasiantuntija, Yhteiskunta-alan korkeakoulutetut ry

Tarja Kallonen, johtava asiantuntija, Finanssiala ry

Maiju Korhonen, asiantuntija, Energiateollisuus ry

Suvi Lahti-Leeve, lakimies, Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry

Sanja Mursu, asiantuntija, aikuiskoulutus, Tekniikan akateemiset ry

Minna Nieminen, neuvottelupäällikkö, Akavan Erityisalat ry

Lauri Pakkanen, asiamies, Rakennusteollisuus ry

Anni Siltanen, asiantuntija, osaaminen ja vetovoima, Kemianteollisuus ry

Tuomas Ylitalo, elinkeinopoliittinen asiantuntija, Palvelualojen työnantajat PALTA ry